

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

НА ВНИМАНИЕТО НА
ДОЦ. Д-Р ТОДОР ЧОБАНОВ,
ЗАМЕСТНИК-КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Столична община

Входящ №
СОА19-НЦ62-36

Регистриран на 11.01.2019

За проверка: <https://sofia.bg/registry-report>

СТАНОВИЩЕ

Относно: Обществени консултации по Наредба за изменение и допълнение на Наредба за прием на деца в общинските детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община, приета от Столичен общински съвет с Решение № 82 по Протокол № 48 от 22.02.2018 г., изм. и доп. (отстраняване на техническа грешка) – Решение № 270 по Протокол № 52 от 26.04.2018 г., изм. и доп. – Решение № 510 по Протокол № 58 от 26.07.2018 г.

Уважаеми г-н Чобанов,

Асоциация Родители е сдружение с нестопанска цел в обществена полза, създадено през 2001 г., което последователно работи в защита на правата на децата и семействата. Ние сме дългогодишен участник в Работната група към Дирекция „Образование“ на СО по въпросите на детските заведения на територията на София. В рамките на своята експертиза взехме пряко участие в изготвянето на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба за прием на деца в общинските детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община, приета от Столичен общински съвет с Решение № 82 по Протокол № 48 от 22.02.2018 г., изм. и доп. (отстраняване на техническа грешка) – Решение № 270 по Протокол № 52 от 26.04.2018 г., изм. и доп. – Решение № 510 по Протокол № 58 от 26.07.2018 г. (подолу за краткост „Проектонаредбата“).

С настоящото становище изразяваме своята подкрепа за предлаганите промени и смятаме, че те отговарят на поставените цели: осигуряване на по-добри условия за осъществяване на приобщаващо образование в предучилищна възраст, гарантиране на равнопоставеност на децата с двама работещи родители и тези с родители-редовни студенти и предоставяне на възможност на децата от едно семейство да посещават една и съща детска градина/училище.

Във връзка с водените дискусии по време на заседанията на работната група и изразените различни гледни точки изрично потвърждаваме необходимостта и важността от запазване в текста на подзаконовия нормативен акт на критериите,

София 1111, ж.к. „Яворов“ бл.73, ап. 4

тел./факс +359 2 944 17 99

e-mail office@roditeli.org www.roditeli.org

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

които създават предимство за децата от едно семейство да посещават една и съща детска градина/училище. По-конкретно, трите критерия за прием в детска градина/училище, които гарантират тази възможност, са критериите, посочени в параграф 1.10., колона „Общи критерии“, точка 6, точка 7 и точка 8 от Проектонаредбата, а именно: 1) критерият за прием: „Брат/сестра, посещаващи детската градина/училището, когато двете деца едновременно ще посещават съответната детска градина/училище (по-долу ще наричаме децата по този критерий „братя и сестри с разлика до 3 години“); 2) критерият за прием „Деца-близнаци“ и 3) критерият за прием „Деца, родени с разлика до 2 години (породени деца)“.

В случая изхождаме от една страна от правната рамка, която очертава границите за прилагане на принципа за недискриминация и осигуряване на равенство пред закона, и от друга страна – от социално-демографската значимост на трите критерия и съответствието им с местните и национални демографски политики.

Считаме, че твърденията, че критериите, които създават предимство за децата от едно семейство да посещават една и съща детска градина/училище, представляват пряка дискриминация към децата от еднородни семейства, са неоснователни от правна и от социална гледна точка и можем да посочим следните аргументи:

1. Въвеждането на критерия за братята/сестрите не представлява форма на дискриминация. Този правен институт е уреден в Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.) и може да се прояви в две форми – като пряка и непряка дискриминация. За да има пряка дискриминация, трябва да са налице едновременно 4 предпоставки: 1) **неблагоприятно третиране** на лице въз основа на един от 2) **признаците** по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. при 3) **сравнение** на третирането спрямо друго лице при 4) **сходни обстоятелства**. Непряката дискриминация, от своя страна, е уредена по по-обширен начин, като е възможно този вид дискриминация да е налице независимо от наличието или липсата на **признак** по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., но при наличие на по-малко **благоприятно третиране или поставяне на лице в особено неблагоприятно положение** на основание **разпоредба, критерий или практика**, освен ако последните представляват **подходящи и необходими средства за постигане на законова цел**. Има и една предварителна предпоставка, която е в сила както за пряката, така и за непряката дискриминация: да има **засегнато лице (лица)**. Без проявлението

София 1111, ж.к. „Яворов“ бл.73, ап. 4

тел./факс +359 2 944 17 99

e-mail office@roditeli.org www.roditeli.org

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

на дори един от посочените дотук признаци няма да има дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.

От тук следва да се прецени дали някое дете (или група деца) е неблагоприятно третирано спрямо близнаците, породените деца и братята и сестрите с разлика до три години, т.е. трябва да се установи дали има **сравними сходни обстоятелства**. По отношение на семействата с едно дете **не може да се твърди**, че те са в ситуация, сходна на тази на семействата с 2 деца (близнаци, породени и с разлика до 3 години). В ситуацията на деца-близнаци, породени или деца с разлика до 3 години, децата се намира в сходен период от своя живот и развитие и е неправилно едното да се третира по-неблагоприятно от другото, което би било неизбежно, ако са в различни детски заведения/училища или едното посещава детско заведение, а другото - не. Освен това ресурсите на родителите вече се разпределят към всяко от децата, а не са съсредоточени само в единственото им дете и това се отнася не само до финансите, но и до времето и вниманието, което те могат да посветят. Допълнително, ако децата от едно семейство не се класират в едно учебно заведение, това ще постави родителите им в по-неблагоприятна ситуация спрямо родителите на едно дете: ако едното дете не се класира, това би означавало или значително икономическо натоварване (поради записването му в частна детска градина или наемане на детегледачка) или напускане на работа от страна на единия родител, за да гледа некласиралото се за детска градина дете. Това също така би довело и по-специално третиране към неприетото дете, което е неприемливо между братя и сестри. Всички тези затруднения не биха се проявили пред родителите с едно дете, а дори и да им се наложи да ги понесат, то грижата (времева, финансова и логистична) ще бъде по отношение само на едно дете. Както става ясно, **родителите на едно дете и на две деца с малка разлика не са в сходно положение, за да е налице пряка дискриминация**.

Твърдението, че е налице и *непряка* дискриминация, също няма основание. Един от елементите на непряката дискриминация е разпоредба, критерий или практика, които установяват по-малко благоприятно третиране или поставяне на лицето в особено неблагоприятно положение. Ако, обаче, чрез приложението на тази разпоредба, критерий или практика, се постига реализиране на подходящи и необходими средства за постигане на законова цел, то се изключва възможността да се е осъществила дискриминация. Именно на основание този критерий се извежда и понятието за „позитивна“ („обратна“) дискриминация. Това са мерки,

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

- които целят да бъде преодоляно неравенството в дадената среда и предоставят предимство с цел преодоляване на фактически установило се неравностойно положение на една група лица спрямо друга група лица. Такова фактическо неравностойно положение би се установило както за децата, които няма да имат предимство да учат в същата детска градина като братчето или сестричето си, така и за родителите им.
2. Принципът за **неразделяне на братя и сестри** е изрично подчертан като водещ принцип в един от най-важните световни документи, развиващи съвременните принципи за осигуряване на възможно най-добра грижа за деца – „Насоки за алтернативна грижа за деца. Рамка на Организацията на обединените нации“, <https://www.sos-childrensvillages.org/getmedia/ad18637a-4868-4ca5-b71c-3ee118435571/UN-Guidelines-BG.pdf?ext=.pdf>). Неотчитането на този принцип би представлявало нарушение на правата на децата и е недопустима практика от страна публичен орган.
  3. **Така предвидената уредба не е нова и не представлява изключение.** Подобни текстове имаше в предишни редакции на Наредбата и са част от нормативната уредба на този въпрос в други български общини със сходна демографска картина като Варна, Пловдив, Бургас Велико Търново и Благоевград. Ако предимството за близнаци, породени деца и братя и сестри (в една и съща детска градина) бъде премахнато, то СО ще се превърне в единствената голяма българска община без такава уредба и в този смисъл и в единствената община, която няма да предоставя подкрепа в тази област за семействата с повече от едно дете. Това би било сериозно отстъпление от досегашната политика на Столична община и лош сигнал за ангажимента ѝ към семействата с деца.
  4. Въвеждането на трите критерия за прием, гарантиращи възможността братя и сестри да посещават една и съща детска градина, има важно социално значение и напълно кореспондира с националната политика в тази посока. В **Националната стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012 г. – 2030 г.** се насърчава предприемането на национални семейни политики, като се създават предпоставки за по-добро задоволяване на нуждите на семействата при отглеждането на децата. Едно от основните направления в демографската политика по приоритети е именно „забавяне на негативните демографски процеси и намаляването на броя на населението“ и се подчертава необходимостта от „изграждането на среда, покриваща всички компоненти, свързани с развитието на семейство и реализирането на пълноценно родителство (семейно

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

планиране, безопасна бременност и раждане, отглеждане, образование, здравеопазване, социално развитие на децата, съчетаване на майчинство и труд, жилищни условия и т.н., която) **ще даде възможност на двойките и индивидите да имат желания брой деца.** Конкретните задачи и мерки за създаване на среда, насърчаваща раждаемостта, предвиждат осигуряването на „Услуги в подкрепа на отглеждането, възпитанието и развитието на децата в семейна среда или в среда близка до семейната“, както и оказването на „Подкрепа за реализиране на желания от младите хора двудетен семеен модел“.

5. Приемането на деца от едно семейство в едно и също детско заведение/училище ще се отрази благоприятно и на екологията на столицата, тъй като ще намали необходимостта от транспортиране на децата до различни детски градини/училища и съответно ще понижи замърсяването на въздуха, предизвикано от ползване на личните автомобили.

От всичко казано дотук може да се направи обоснован извод, че предимствата за приема на близнаци, породени деца и братя и сестри с разлика до 3 години не са необосновани привилегии, а способ за съдействие и подкрепа на родители и въобще семействата, които имат повече от едно дете.

По отношение на гарантирането на равнопоставеност на децата с двама работещи родители и тези с родители-редовни студенти изразяваме своята подкрепа за еднаквото третиране на двата случая. Смятаме, че родителите-редовни студенти са в същата ситуация като работещите родители по отношение на ангажираността си в рамките на работния ден и необходимостта да бъдат подкрепени в отглеждането на децата. Намираме за недалновидно родителите-редовни студенти да бъдат третирани по-неблагоприятно, тъй като това би имало негативни социални последици – от една страна, би лишило част от тези родители от възможност да завършат образованието си и да допринесат с квалифициран труд за обществото, ако детето им не е прието в детско заведение, от друга – би довело до отлагане на ражданията в тази група, което би имало дългосрочни негативни демографски последици.

С уважение,
Яна Алексиева,
Изпълнителен директор

